

har været. Jeg har derfor anset det for rigtigst at gøre nogle korte Bemærkninger med Hensyn til det foreliggende Lovforslag. Jeg skal da sige, at vor Stilling til Lovforslaget nu er ganske den samme, som den var i forrige Samling og da blev forklaret af det daværende Medlem for Københavns 5te Valgkreds. Maaske jeg maa resumere, hvad der da kom frem fra vor Side, jeg skal gøre det ganske kort. For det første betegner dette Lovforslag i Forhold til de Lovforslag om samme Emne, som Regeringen tidligere har forelagt, jo ganske vist et Fremskridt, idet de Lovforslag, der tidligere have været fremsatte af den høje Regering, ere gaaede ud paa at dele Vælgerne i København i 2 Klasser. Det vilde have haft til Følge, at den højst beskattede Vælgerklasse vilde have faaet den overvejende Indflydelse paa Kommunens Styrelse, og da den højst beskattede Vælgerklasse repræsenterer Højrepartiet, vilde heraf igen følge, at i en uoverskuelig Fremtid vilde det være Højre, som kom til at regere her i København. Dette Forhold er ikke til Stede i det nuværende Lovforslag, idet Regeringen er gaaet over til at bibeholde een Vælgerklasse og samtidig indføre Forholdstalsvalgmaaden og hemmelig Afstemning. Men jeg maa dog sige, at jeg er ikke saa overordentlig begejstret for det Fremskridt, som den høje Regering her har foreslaaet, det er langt fra tilstrækkeligt. Jeg maa i saa Henseende henvise til, hvorledes Udviklingen paa de kommunale Forholds Omraade har været her i København. Der var en Tid, hvor Højre i København var eneraadende med Hensyn til den kommunale Styrelse, og paa den Tid var det ganske umuligt for anderledes tænkende og anderledes menende Medborgere at faa nogen som helst Indflydelse paa Valget og de Mænd, som skulde sidde i vor kommunale Styrelse. Jeg har selv i mange Aar deltaget i Forhandlingerne derom og ved, hvor haardnakket Højre bestandig har holdt fast paa, at eftersom de vare i Flertal, vilde de ogsaa benytte Flertallets Ret og udelukkende besætte Pladserne i vor Borgerrepræsentation. Senere have Forholdene jo forandret sig. Der kom en Tid, hvor Højre ikke mere saaledes kunde holde Stillingen. For imidlertid alligevel at beholde saa meget af deres Magt og Indflydelse som muligt, fandt de da paa den maskerede Fremgangsmaade ved Valgene, som vi vistnok alle kende under Navn af „Borgerlisteriet“. I Stedet for en Højreliste, som man tidligere havde opstillet, opstillede man en

Borgerliste. Den skulde gaa under *Borger*-navnet, Højre vilde ikke mere være sit Partinavn bekendt. Det blev altsaa den Fremgangsmaade, man fulgte, og det førte til, at Højre sejrede endnu nogle Gange. Det varede dog ikke ret længe, inden Vælgerne her i København ikke mere vilde have med denne Fremgangsmaade at gøre, og Oppositionen sejrede da fuldstændigt. Nu er altsaa Stillingen bleven den, at Forholdet er vendt om. Tidligere var det Højre, der havde absolut Flertal her i København blandt Vælgerne, nu er det Oppositionen, som har Flertallet blandt Vælgerne, og den Tid kunde da komme, da Oppositionen, ligesom Højre i sin Tid fuldstændig udelukkede den, besluttede for Fremtiden at udelukke Højre. Det, som i egentlig Forstand er Lovforslagets Karakter, er, at det bevarer Højres fremtidige Indflydelse i Borgerrepræsentationen i Forhold til Antallet. Højre er ikke i Stand til at dominere som i gamle Dage, da de ikke tillode, at andre fik Indflydelse paa Styrelsen. Nu, da Oppositionen er bleven Flertal, søger man da at bevare saa meget af sin Indflydelse, som paa nogen Maade er muligt. Naar man ser hen til, at Højre ikke vilde indrømme Oppositionen det mindste, den Gang de havde Magten, kunde deraf udledes, at Oppositionen nu, da den er bleven Flertallet, vilde gøre Gengæld over for Højre. Det er imidlertid ikke Oppositionens Mening, vi ere venlig stemte over for Princippet: Forholdstalsvalg og ville altsaa, hvad denne Side af Sagen angaar, gaa med til Lovforslaget. Men der er andre Ting, som træde i Vejen. Det har stadig fra vor Side været fremhævet, hvor der har været Tale om kommunale Valg, at disse burde hvile paa den almindelige Valgrets Grundlag. Dette Krav har været fremsat ofte ved tidligere Forhandlinger her i Rigsdagen om kommunale Valglove og er senest i forrige Rigsdagssamling blevet fremsat positivt i et Lovforslag, der udgik fra vort Parti. Dette Forslag blev velvillig modtaget af dette Tings Flertal, og det blev udtalt, at det egentlig ikke var andet end et gammelt Venstrekrav, naar vi fordrede almindelig Valgret for Mænd og Kvinder til de kommunale Forsamlinger. Jeg turde derfor maaske haabe, at dette Krav om almindelig Valgret fremdeles maa holdes højt af dette Ting, saa at vi maaske kunde naa dertil, at Forslaget forandredes saaledes, at den gældende Census, de 1,000 Kr., opgives, og den almindelige Valgret gennemføres. Der fremkom ogsaa andre Krav ved